C/2024/2889

24.4.2024

Δημοσίευση αίτησης καταχώρισης ονομασίας σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

(C/2024/2889)

Η παρούσα δημοσίευση παρέχει το δικαίωμα ένστασης κατά της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης.

ΕΝΙΑΙΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

«BURSA SİYAH İNCİRİ / BURSA SİYAHI»

Αριθ. ΕΕ: PDO-TR-02838 – 19.4.2022

ΠΟΠ (X) ΠΓΕ ( )

1. **Ονομασία/-ες**

«Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı»

2. **Κράτος μέλος ή τρίτη χωρά**

Τουρκία

3. **Περιγραφή του γεωργικού προϊόντος ή τoy τρόφιμου**

3.1. *Τύπος προϊόντος*

Κλάση 1.6. Φρούτα, λαχανικά και δημητριακά, νωπά ή μεταποιημένα

3.2. *Περιγραφή του προϊόντος που φέρει την προβλεπόμενη στο σημείο 1 ονομασία*

Η προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» αφορά νωπά σύκα της ποικιλίας «Dürdane». Οι καρποί έχουν σκούρο πορφυρό χρώμα, κόκκινη σάρκα και μεγάλο μέγεθος.

Το σχήμα τους είναι στρογγυλό και επίπεδο (πεπλατυσμένο) και ο φλοιός τους αφαιρείται εύκολα. Η διάμετρός τους είναι μεσαίου μεγέθους και είτε δεν έχουν κοιλότητα είτε αυτή είναι πολύ μικρή. Η σάρκα των καρπών είναι συμπαγής με έντονο άρωμα και γλυκόξινη γεύση.

Οι καρποί έχουν τα ακόλουθα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά:

— Πλάτος καρπού: 55,0 – 65,0 mm

— Μήκος καρπού: 45,0 – 55,0 mm

— Πάχος φλοιού: 1,2 – 1,8 mm

— Πλάτος οστιόλης: 8,0 – 12,0 mm

— Αριθμός καρπών σε 1 kg: 11 ± 2 φρούτα

— Brix: 17,00 – 18,50

— pH: 4,50 – 5,00

([1]) ΕΕ L 343, 14.12.2012, σ. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012R1151.

3.3. *Ζωοτροφές (μόνο για προϊόντα ζωικής προέλευσης) και πρώτες ύλες (μόνο για μεταποιημένα προϊόντα)*

—

3.4. *Ειδικά στάδια της παραγωγής τα οποία πρέπει να εκτελούνται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής*

Όλα τα στάδια παραγωγής πρέπει να εκτελούνται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής.

3.5. *Ειδικοί κανόνες για τον τεμαχισμό, το τρίψιμο, τη συσκευασία, κ.λπ. του προϊόντος στο οποίο αναφέρεται η καταχωρισμένη ονομασία*

Το προϊόν «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» είναι ένα ευαίσθητο φρούτο που μπορεί να αλλοιωθεί γρήγορα. Η παραγωγή, η αποθήκευση, η διαλογή/ταξινόμηση και η συσκευασία του πρέπει να εκτελούνται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής, ώστε να διατηρείται η φρεσκάδα του προϊόντος, να αποτρέπεται η φθορά, να διασφαλίζεται η προέλευση του προϊόντος και να εξασφαλίζεται ο έλεγχος.

Η διαλογή και η ταξινόμηση των καρπών γίνεται σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης ή σε επίπεδο συνεταιρισμού σε ειδικό και καθαρό χώρο για την αποφυγή μολύνσεων.

Μετά τη διαλογή, τα σύκα αποθηκεύονται σε ψυκτικό θάλαμο στους + 2 °C. Τα σύκα πρώιμης συγκομιδής μπορούν να αποθηκευτούν για διάστημα έως 25 ημερών, ενώ τα ώριμα σύκα μπορούν να αποθηκευτούν για διάστημα που δεν υπερβαίνει τις 10 ημέρες.

Το σύκο «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» πρέπει να συσκευάζεται σε κουτιά από χαρτόνι/πλαστικό/ξύλο πριν φτάσει στους τελικούς καταναλωτές.

3.6. *Ειδικοί κανόνες για την επισήμανση του προϊόντος στο οποίο αναφέρεται η καταχωρισμένη ονομασία*

Εκτός από τις υποχρεωτικές ενδείξεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία περί επισήμανσης και παρουσίασης των τροφίμων, η επισήμανση πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

— την ονομασία «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı»,

— την εμπορική ονομασία και διεύθυνση ή τη σύντομη ονομασία και διεύθυνση ή το καταχωρισμένο σήμα του παραγωγού,

— τον λογότυπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ΠΟΠ.

— Επιπλέον, ο λογότυπος «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» μπορεί να χρησιμοποιείται στη συσκευασία των προϊόντων ΠΟΠ «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı».

4. **Συνοπτική οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής**

Η Bursa είναι επαρχία της περιοχής του Μαρμαρά από την οποία και προέρχεται η ονομασία των εν λόγω μαύρων σύκων. Τα σύκα αυτά καλλιεργούνται στις περιφέρειες της επαρχίας που αναφέρονται πιο κάτω·

— Gemlik· Kurtul, Muratoba, Katırlı, Hamidiye, Şükriye, Feyziye, Fındıcak, Kurşunlu

— Gürsu· Kazıklı, Iğdir, Karahıdır, Dışkaya

— Karacabey· Boğazköy, Çavuşköy, Taşpınar, Yeni Karaağaç, Eski Karaağaç, Orhaniye, Ikizce, Dağkadı, Yeşiller, Bayramdere, Seyran, Çeşnigir, Ballıkaya, Çamlıca, Inkaya, Muratlı, Hürriyet, Karakoca

— Kestel· Barakfaki, Çataltepe, Kayacık

— Mustafa Kemal Paşa· Yenice, Gündoğdu, Alpagut, Karaorman, Melik, Kösehoroz, Devecikonağı, Çardakbelen, Döllük, Çavuşköy, Çamandar, Kurşunlu, Fındıcak, Bükköy, Yoncaağaç, Eskibalçık, Karacalar, Yenibalçık, Kestelek, Çaltılıbük, Osmaniye, Kazanpınar, Doğanalan, Akçapınar, Onaç, Köreken, Killik, Incealipınarı, Uğurlupınar, Taşpınar, Dorak, Işıklar, Çömlekçi, Çamlıca, Kabulbaba, Güller, Söğütalan, Kadirçeşme, Karaoğlan, Çördük

— Mudanya· Esence, Dereköy, Mesudiye, Evciler, Çamlık, Eyerci, Emirleryenicesi, Söğütpınar, Çayönü, Yalıçiftliği, Yürük Yenicesi, Zeytinbağı, Kumyaka, Hançerli, Yaman, Kaymakoba, Mirzeoba, Orhaniye, Çekrice, Yaylacık, Küçükyenice, Dedeköy, Ipekyayla, Çepni, Işıklı, Akköy, Mudanya Merkez, Güzelyalı, Altıntaş, Aydınpınar, Göynüklü, Çağrışan, Mürselköy, Ülkü, Bademli, Hasköy

— Nilüfer· Gölyazı, Fadıllı, Çatalağıl, Karacaoba, Ayvaköy, Unçukuru, Akçalar, Çaylı, Konaklı, Başköy, Hasanağa, Görükle, Yolçatı, Doğanköy, Çalı, Yaylacık, Tahtalı, Badırga

— Orhangazi· Orhangazi, Gemiç, Gürle, Yenigürle, Dutluca, Gölyaka, Akharem, Yeniköy, Üreğil, Çakırlı

— Osmangazi· Osmangazi, Nilüfer, Aksungur, Ahmetbey, Gündoğdu, Çağlayan, Ovaakça, Dürdane, Karabalçık, Selçukgazi, Seçköy, Avdancık, Demirtaş, İsmetiye

5. **Δεσμός με τη γεωγραφική περιοχή**

Ιδιαιτερότητα της γεωγραφικής περιοχής

Το προϊόν «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» είναι σύκο της ποικιλίας «Dürdane», που είναι τοπική ποικιλία της επαρχίας Bursa. Τα φυτάρια της εν λόγω ποικιλίας πρέπει να προέρχονται από φυτώρια που βρίσκονται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής, ώστε να διασφαλίζεται η γενετική σταθερότητα, διότι η ποιότητα των καρπών εξαρτάται άμεσα από τα γενετικά χαρακτηριστικά της τοπικής ποικιλίας και από τους ειδικούς φυσικούς παράγοντες της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής.

Η γεωγραφική περιοχή χαρακτηρίζεται από πεδινές και ορεινές εκτάσεις, οι οποίες προσφέρουν τις κατάλληλες συνθήκες για την παραγωγή σύκων εξαιρετικής ποιότητας. Οι κυριότερες κατηγορίες εδαφών της περιοχής είναι τα προσχωσιγενή όξινα δασικά εδάφη και τα καστανόχροα εδάφη. Πρόκειται για πηλώδη, μη αλατούχα, ελαφρώς αλκαλικά εδάφη που παρουσιάζουν διαφορετική περιεκτικότητα σε ασβεστόλιθο. Τα εδάφη είναι γόνιμα και συγκρατούν καλά το νερό. Τα εδαφολογικά χαρακτηριστικά της γεωγραφικής περιοχής ευνοούν την ανάπτυξη του ριζικού συστήματος των συκόδεντρων, τα οποία με τον τρόπο αυτόν αποκτούν καλύτερη πρόσβαση σε θρεπτικά συστατικά. Επομένως, τα σύκα που παράγονται στην περιοχή είναι μεγαλύτερα και πιο γλυκά.

Η γεωγραφική περιοχή έχει μεταβατικό κλίμα που παρουσιάζει μεικτά χαρακτηριστικά του κλίματος της Μεσογείου και του Εύξεινου Πόντου και θεωρείται ως ένας ιδιαίτερος διάδρομος μεταξύ των δύο περιοχών. Η υψηλή υγρασία (> 90 %) κατά την ωρίμαση των καρπών και οι υψηλές θερμοκρασίες επηρεάζουν το μέγεθος των καρπών, το πάχος του φλοιού και τη διατηρησιμότητα του προϊόντος. Η μέση ετήσια υγρασία στην Bursa είναι 68,4 % και αυτό το επίπεδο υγρασίας συντελεί στην αύξηση του μεγέθους των καρπών αλλά και της διατηρησιμότητάς τους. Χάρη στη μέση θερμοκρασία των 14,6 °C κατά τη διάρκεια της φάσης ανάπτυξης των σύκων «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı», το μέγεθός τους είναι μεγάλο και ο φλοιός τους λεπτότερος.

Η ανάγκη των σύκων για νερό αρχίζει από τις αρχές Ιουλίου έως τον Σεπτέμβριο, ιδίως όταν αυτά αρχίζουν να ωριμάζουν. Το ύψος της βροχόπτωσης στην Bursa (μέση ετήσια βροχόπτωση: 705 mm) κατά τους μήνες αυτούς είναι υψηλότερο σε σύγκριση με άλλες περιοχές. Η επαρκής ποσότητα και η ομοιόμορφη κατανομή της βροχόπτωσης, ιδίως κατά την περίοδο παραγωγής, συμβάλλουν στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καρπού, ιδίως όσον αφορά το μεγαλύτερο μέγεθός του.

Η μέση ταχύτητα του ανέμου στην επαρχία Bursa ανέρχεται σε <4,5 ms^{-1} με τις κατευθύνσεις NE, SE και ENE, οι οποίες είναι ιδιαίτερα κατάλληλες για την παραγωγή σύκων, δεδομένου ότι το ελαφρύ ρεύμα αέρα επιτρέπει την ανάπτυξη καλοσχηματισμένων και μεγάλου μεγέθους καρπών λόγω της καλής επικονίασης.

Ανθρώπινοι παράγοντες

Οι συκιές καλλιεργούνται στην επαρχία Bursa εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Στα οθωμανικά αρχεία υπάρχουν δύο αναφορές στην ονομασία «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı»: μία του 1913 και μία του 1915. Η γονιμοποίηση που πραγματοποιείται μέσω της διαδικασίας επικονίασης είναι πολύ χαρακτηριστική της περιοχής. Σε αντίθεση με πολλές άλλες ποικιλίες σύκων, η γονιμοποίηση στην ποικιλία «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» δεν πραγματοποιείται μέσω της αυτεπικονίασης. Αντίθετα, η γονιμοποίηση της εν λόγω ποικιλίας σύκων στηρίζεται σε μια μέθοδο τεχνητής επικονίασης. Σε αντίθεση με τα περισσότερα οπωροφόρα δένδρα, τα οποία εξαρτώνται από τις μέλισσες για την επικονίαση, η ποικιλία «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» απαιτεί τη βοήθεια ενός είδους παρασιτικού εντόμου, του ψήνα (*Blastophaga psenes*), επίσης γνωστού ως «ilek». Η επικονίαση πραγματοποιείται όταν το εν λόγω έντομο, αφού επισκεφθεί το αρσενικό σύκο, φεύγει απ' αυτό και αγγίζει το θηλυκό. Εάν η επικονίαση αποτύχει, τότε το θηλυκό σύκο πέφτει από το δέντρο. Δεδομένου ότι υπάρχουν λιγότερα αρσενικά δέντρα της ποικιλίας «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» απ' ό,τι θηλυκά, απαιτείται ανθρώπινη παρέμβαση για να πραγματοποιηθεί η επικονίαση. Οι παραγωγοί του προϊόντος «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» έχουν αναπτύξει ειδικές γνώσεις και μια τεχνική που συνίσταται στην χειρωνακτική συγκομιδή των αρσενικών σύκων και στην ανάρτησή τους στο θηλυκό δέντρο. Η τεχνική αυτή, η οποία εφαρμόζεται από τον Ιούνιο έως τις 10 Ιουλίου και επαναλαμβάνεται 3 φορές, είναι που εξασφαλίζει στο σύκο «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» το μοναδικό του σχήμα και μέγεθος, το σκούρο πορφυρό του χρώμα, τη γλυκύτητα και την ανύπαρκτη/μικρή εσωτερική κοιλότητα των καρπών του, μέσω της σωστής επικονίασης που επιτυγχάνεται. Ο ανθρώπινος παράγοντας επηρεάζει επίσης τη διατηρησιμότητα του προϊόντος. Κατά τη συγκομιδή των σύκων οι γεωργοί διατηρούν ένα μέρος του μίσχου του σύκου που ονομάζεται «κουμπί». Το «κουμπί» αυτό αποτρέπει την απώλεια νερού στους καρπούς και συμβάλλει στη διατήρηση της διάρκειας ζωής των σύκων.

Ιδιαιτερότητα του προϊόντος

Τα σύκα «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» έχουν μοναδικά χαρακτηριστικά που τα διαφοροποιούν από άλλα είδη σύκων τουρκικής προέλευσης. Είναι πολύ γνωστά στην Τουρκία και σε πολλά άλλα μέρη του κόσμου τόσο για το μέγεθός τους (που είναι μεγαλύτερο από εκείνο ενός κανονικού σύκου, με το πλάτος του να κυμαίνεται μεταξύ των 55 και 65 mm) όσο και για το σκούρο πορφυρό, σχεδόν μαύρο, τους χρώμα καθώς και για τη γλυκύτητά τους.

Οι καρποί είναι μεγάλοι, με σχήμα στρογγυλεμένο και επίπεδο (πεπλατυσμένο). Το περίβλημά τους (φλοιός) έχει σκούρο πορφυρό χρώμα και μπορεί να αφαιρεθεί εύκολα. Οι πυρήνες του είναι μεσαίου μεγέθους και δεν έχουν εσωτερική κοιλότητα ή, εάν έχουν, αυτή είναι πολύ μικρή.

Σύμφωνα με την οργανοληπτική ανάλυση, τα μαύρα σύκα που καλλιεργούνται στην Bursa έχουν πιο έντονο άρωμα, μεγαλύτερη γλυκύτητα και σκληρότητα σε σύγκριση με άλλα είδη σύκων που παράγονται στην Τουρκία. Το προϊόν «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» χαρακτηρίζεται από υψηλή περιεκτικότητα σε σάκχαρα (περιεκτικότητα σε βαθμούς Brix: μεταξύ 17,00 και 18,50), καθώς και από έντονη οξύτητα με pH που κυμαίνεται από 4,50 έως 5,00.

Αιτιώδης σχέση

Η μοναδική ποιότητα του προϊόντος «Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı» οφείλεται στα ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής όπου παράγεται και στις ειδικές γνώσεις που απέκτησαν οι τοπικοί παραγωγοί με την πάροδο των ετών. Η τοπική ποικιλία (φυτάρια), το έδαφος και το κλίμα (θερμοκρασία, υγρασία, βροχόπτωση και άνεμος) είναι οι σημαντικότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα του εν λόγω φρούτου.

Παραπομπή στη δημοσίευση των προδιαγραφών προϊόντος

—